

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ

Οι Δήμοι να εφαρμόσουμε πολιτικές για την καταπολέμηση της ξενοφοβίας και την κοινωνική συνοχή με αποτελεσματικότητα, σεβασμό των δικαιωμάτων και ρεαλισμό

ΔΙΚΤΥΩΣΗ & ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

για την Προώθηση της

ΕΝΤΑΞΗΣ

και της Συμμετοχής

ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

«Με το μεταναστευτικό ζήτημα ασχολούμαι από το 1998, όταν για πρώτη φορά ανέλαβα βοηθός Συνήγορος του Πολίτη για τα θέματα δικαιωμάτων του ανθρώπου και το έχω ζήσει σε όλες τις φάσεις του, τουλάχιστον σε ό,τι αφορούσε τις επανειλημμένες απόπειρες νομιμοποίησης -μαζικής νομιμοποίησης- της παρουσίας μεταναστών στη χώρα. Έχω προλάβει ακόμη και το σύστημα με την πράσινη Κάρτα του ΟΑΕΔ.

Μάλιστα, στην 1η ετήσια Έκθεση που κάναμε το 1998, όπου μιλήσαμε για την τρίμηνη εμπειρία μας- ήμασταν η πρώτη Δημόσια Αρχή που μίλησε για ένταξη, για ενσωμάτωση των μεταναστών. Γιατί βλέπαμε το πρόβλημα.

Τι βλέπαμε; Βλέπαμε το πρόβλημα της αθρόας εισόδου. Τότε θυμάστε ήταν μετανάστες προερχόμενοι κυρίως από τις βαλκανικές χώρες και τις χώρες της ανατολικής και νοτιοανατολικής Ευρώπης, αργότερα άλλαξε η σύνθεση. Αλλά τότε βλέπαμε αυτό το πρόβλημα -της

αθρόας εισόδου- και της απροθυμίας και αδυναμίας συνάμα της ελληνικής πολιτείας να το δει κατάματα και να εκπονήσει και να εφαρμόσει μια συγκροτημένη μεταναστευτική πολιτική...

... Όταν άρχισαν οι διαδικασίες μαζικής νομιμοποίησης ήταν τόσο κακά οργανωμένες, τόσο άστοχες, τόσο τσιγκούνικες, γιατί μέσα στο συλλογικό υποσυνείδητο και είχε περάσει και στις κρατικές Υπηρεσίες και σε αυτούς που εκπονούσαν την πολιτική -αν μπορούμε να την πούμε πολιτική- ήταν «κάντους τη ζωή όσο πιο δύσκολη γίνεται για να σπκωθούν να φύγουν». Αλλά οι άνθρωποι δεν έφευγαν, έβρισκαν δουλειά, έβρισκαν ψωμί.

Το αποτέλεσμα ήταν να έχει φτάσει σε τέτοιο παράλογο σημείο το σύστημα, ούτως ώστε να σου δίνει ανανέωση άδειας παραμονής για ένα χρόνο και η γραφειοκρατία να είναι τέτοια, ώστε σου δίνουν ουσιαστικά ληγμένη την άδεια παραμονής σου. Ληγμένη...

... Αλλά η πραγματική οικονομία ή μάλλον η μαύρη αγορά εργασίας τους κρατούσε εδώ τους ανθρώπους και κανείς τελικά στα ανώτερα επίπεδα δεν είχε την ψυχραιμία να δει αυτό το πράγμα και να πει ότι «επιτέλους πρέπει να εκπονήσουμε μια πολιτική. Να το πάρουμε απόφαση ότι είμαστε μια χώρα, η οποία πλέον είναι μια χώρα εισαγωγής μεταναστών και όχι εξαγωγής».

Και έφτασαν τα πράγματα όπως έφτασαν, γιατί ξέσπασε πια η οικονομική κρίση, εν τω μεταξύ είχε αλλάξει η σύνθεση των πληθυσμών οι οποίοι επέλεγαν τη χώρα. Ήταν από χώρες της Ασίας και της Αφρικής. Σομαλία, Αιθιοπία, Αφγανιστάν, Μπαγκλαντές, Πακιστάν, άνθρωποι που δεν μπορούσαν να επιστρέψουν στις χώρες τους. Μετά ήρθε και το φαινόμενο με τους Μαροκινούς και τους Αλγερινούς που αφού καταργήθηκε η βίζα στην Τουρκία, έρχονταν σε μια μέρα στην Ελλάδα διασχίζοντας παράνομα τα σύνορα. Νέοι άνθρωποι χωρίς διάθεση να παραμείνουν στην Ελλάδα. Ήθελαν να πάνε σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, πολιτιστικά ξένοι, με άλλο θρήσκευμα.

Ήρθαν στην Αθήνα και εκεί διοχετεύτηκε έτσι συνειδητά όλος αυτός ο κόσμος, θεωρήθηκε ότι η Αθήνα είναι η χοάνη που μπορεί το πρόβλημα να το κρύψει. Αλλά με την οικονομική κρίση το πρόβλημα «έσκασε» με τα γνωστά αποτέλεσμα και για την Αθήνα και για την υπόλοιπη χώρα....

... Φυσικά η κατάσταση όπως έχει είναι πάρα πολύ άσχημη. Εμείς στην Τοπική Αυτοδιοίκηση όμως, έτσι όπως έχουμε έρθει πια και αναπληρώνουμε την απουσία του κράτους στο πεδίο της κοινωνικής πρόνοιας, πρέπει να κάνουμε το ίδιο και στο πεδίο της μεταναστευτικής πολιτικής...

Γιατί; Γιατί είμαστε πιο κοντά στα προβλήματα. Γιατί ο Δήμαρχος -τελικά τώρα το συνειδητοποίησα που έγινα Δήμαρχος- ουσιαστικά κάθε μέρα λογοδοτεί. Ο Δήμαρχος λογοδοτεί ακόμη και στο δρόμο που βγαίνει...

... Επομένως μέσα από τα Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών πρέπει να περάσει όλη η πολιτική του Δήμου, πρέπει να γίνει όπως το λέμε mainstreaming. Θα πρέπει να δούμε, όλες οι πολιτικές του Δήμου πως εφαρμόζονται και στο πεδίο της μετανάστευσης, όχι με

ένα λόγο αφηρημένο και ιδεοληπτικό. Όχι όλοι οι μετανάστες που είναι στη χώρα να νομιμοποιηθούν. Αυτό και αδύνατο είναι και η κοινοτική νομοθεσία δεν το επιτρέπει και προκαλεί ανταντακλαστικά φόβου, μίσους και εσωστρέφειας στην ελληνική κοινωνία, που μπορούμε να τα καταλάβουμε.

Αυτό που λέμε είναι μια μεταναστευτική πολιτική σοβαρή, επεξεργασμένη. Μια συγκροτημένη πολιτική ειδικά στο θέμα των μεταναστών που βρίσκονται νόμιμα στη χώρα. Μια ταχεία αποτελεσματική ανοιχτή απροκατάληπτη πολιτική ένταξης...

... Φυσικά οι καιροί είναι πάρα πολύ δύσκολοι. Υπάρχει μια κοινή γνώμη αδιαμόρφωτη, υπάρχει μια κοινή γνώμη θυμωμένη και οργισμένη, η οποία κοιτάει να βρει τους εχθρούς της, κοιτάει να προσωποποιήσει την απελπισία της και εκεί θα στραφεί ενάντια και του πολιτικού συστήματος, θα στραφεί ενάντια και των ξένων, θα στραφεί ενάντια σε πάρα πολλά πράγματα, με ένα τρόπο τυφλό.

Σε εμάς εναπόκειται να έχουμε τα μάτια ανοιχτά, το πνεύμα σε εγρήγορση για να μπορούμε να δείχνουμε το δρόμο και να εφαρμόσουμε πολιτικές. Πολιτικές, οι οποίες θα έχουν γνώμονα: την αποτελεσματικότητα, το σεβασμό των δικαιωμάτων, την κοινωνική συνοχή, την καταπολέμηση της ξενοφοβίας, αλλά και τον ρεαλισμό.

Όλα αυτά πρέπει να τα συγκεράσουμε, να τα σταθμίσουμε και να προχωρήσουμε. Και ο ρόλος των Συμβουλίων Ένταξης από αυτή τη σκοπιά είναι πάρα πολύ καθοριστικός, γιατί είναι τα θεμελιώδη όργανα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης για να εκπονήσουν και να εφαρμόσουν τη μεταναστευτική πολιτική».

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Αποσπάσματα από την εναρκτήρια ομιλία του Δημάρχου Αθηναίων κ. Γιώργου Καμίνη στο Εργαστήριο Διαβούλευσης - που διεξήχθη στις 26 Ιουνίου 2013 στην Αθήνα- με θέμα «Ένταξη και συμμετοχή στα κοινά: Η συμβολή των ΣΕΜ. Ανάγκες και δικαιώματα της δεύτερης γενιάς μεταναστών».

Ο ρόλος της δικτύωσης και των καλών πρακτικών για την προώθηση της συμμετοχής των μεταναστών στα κοινά και της κοινωνικής ένταξής τους

της Δρ. **Μαρίας Αγγελάκη**,
Επιστημονική Συνεργάτης της ΕΠ.Ε.Κ.Σ.Α.

Η κοινωνική πολιτική παραμένει στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών της ΕΕ, σηματοδοτώντας την αδυναμία ή/και απροθυμία εκχώρησης αρμοδιοτήτων από το περιφερειακό και το εθνικό στο υπερεθνικό επίπεδο, σε αντιδιαστολή με τον τομέα της οικονομικής πολιτικής. Η διαπίστωση ωστόσο αυτή δεν πρέπει να γίνεται αντιληπτή ως απουσία ενδιαφέροντος από την πλευρά της ΕΕ. Αντιθέτως, και σε αντιδιαστολή με τον τομέα της οικονομικής πολιτικής, η εμπάθυνση στον κοινωνικό τομέα έχει επιδιωχθεί στη διάρκεια των τελευταίων ετών μέσω της εισαγωγής των ήπιων εργαλείων διακυβέρνησης τα οποία ενθαρρύνουν τη συνεργασία και τη διάδραση μεταξύ των κρατών μελών και της ΕΕ χωρίς να απαιτούν εκχώρηση εξουσιών, ενώ εξίσου σημαντικοί είναι οι πόροι που διαθέτει η ΕΕ για την υλοποίηση προγραμμάτων σε εθνικό επίπεδο, καθώς και η χρηματοδότηση ευρωπαϊκών δικτύων.

Ο εξευρωπαϊσμός της κοινωνικής πολιτικής όπως εκφράστηκε αρχικά μέσω της Στρατηγικής της Λισαβόνας και της Ανοικτής Μεθόδου Συντονισμού και πιο πρόσφατα μέσω της Ευρώπης 2020 αναδεικνύει ένα διαφορετικό τρόπο προώθησης της ολοκλήρωσης ο οποίος έχει ως πυρήνα τη δημιουργία μιας πλατφόρμας για την ανάδειξη των κοινών προκλήσεων, τη διαμόρφωση κοινών στόχων για την αντιμετώπισή τους, την παρουσίαση των εθνικών απαντήσεων και την ανταλλαγή καλών πρακτικών. Ο ενισχυμένος συντονισμός εμπεριέχει ένα μαθησιακό στοιχείο καθώς οι συμμετέχουσες χώρες έχουν την ευκαιρία να «διδασθούν» από τις εμπειρίες των ομότιμων στους επιμέρους τομείς της κοινωνικής πολιτικής. Σταδιακά θα μπορούσε να οδηγήσει ακόμα και στην υιοθέτηση κοινών δράσεων ή και πολιτικών.

Λαμβάνοντας υπόψη το ενδιαφέρον και τη σημασία που αποδίδει η ΕΕ στην ανταλλαγή καλών πρακτικών, καθώς και την πολυετή εμπειρία των λοιπών ευρωπαϊκών χωρών, το σύνολο των φορέων που εμπλέκονται στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη διαχείριση πολιτικών και προγραμμάτων για την ένταξη των μεταναστών μπορούν να αντλήσουν σημαντική εμπειρία και γνώσεις μέσω της δημιουργίας ενός δικτύου με στόχο την ανταλλαγή καλών πρακτικών, εμπειριών και πληροφοριών. Οι δράσεις δικτύωσης- όπως αυτές που υλοποιούνται στο πλαίσιο του παρόντος έργου- αναμένεται ταυτόχρονα να συμβάλουν με καθοριστικό τρόπο στην ενδυνάμωση του νεοσύστατου θεσμού των Συμβουλίων Ένταξης Μεταναστών (ΣΕΜ) και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των υφιστάμενων πολιτικών ένταξης.

Εργαστήριο Διαβούλευσης στις Βρυξέλλες

Στόχος του Εργαστηρίου ήταν:

- ✓ η ανάδειξη της ευρωπαϊκής διάστασης της **δικτύωσης** και των **καλών πρακτικών** που υλοποιούνται σε άλλα κράτη-μέλη,
- ✓ η διεξαγωγή **συζήτησης** μεταξύ εκπροσώπων ευρωπαϊκών δικτύων και φορέων με εκπροσώπους ελληνικών ΣΕΜ και μελών μεταναστευτικών οργανώσεων και κοινοτήτων και
- ✓ η ανάδειξη του νευραλγικού **ρόλου της τοπικής αυτοδιοίκησης** στη διαδικασία ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών.

Το Εργαστήριο λειτούργησε συμπληρωματικά με τα υπόλοιπα, εστιάζοντας ακόμη περισσότερο στις πρακτικές ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών που εφαρμόζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Συμμετείχαν εκπρόσωποι τόσο των φορέων υλοποίησης του έργου, όσο και εκπρόσωποι ευρωπαϊκών οργανώσεων που αναλαμβάνουν δράσεις σε θέματα μετανάστευσης και κοινωνικής ενσωμάτωσης (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πόλεων, Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την καταπολέμηση του ρατσισμού, Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εθνικών Οργανισμών που ασχολούνται με αστέγους, Ευρωπαϊκό Δίκτυο Γυναικών Μεταναστριών).

Η **Μαρίνα Αγγελάκη**, επιστημονική συνεργάτης της ΕΠ.Ε.Κ.Σ.Α., κατά την έναρξη του Εργαστηρίου έθεσε το πλαίσιο της συνάντησης και παρουσίασε συνοπτικά τους βασικούς άξονες και στόχους του Έργου, ενώ η **Έρα Γιαννακουδάκη** (ΔΑΕΜ) αναφέρθηκε στις δυνατότητες της ηλεκτρονικής πλατφόρμας **eΣυμμετέχω** (<http://esummetexw.daem.gr>).

Την Τετάρτη 12 Ιουνίου 2013 πραγματοποιήθηκε το τέταρτο -κατά σειρά- θεματικό Εργαστήριο (Workshop) του Έργου στις **Βρυξέλλες**, με τίτλο «**Ανταλλαγή Εμπειριών και Καλών Πρακτικών για την Ένταξη των Υπηκόων Τρίτων Χωρών**».

Workshops

για αποτελεσματική **ΔΙΚΤΥΩΣΗ**
& επικοινωνιακή **ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ**

Στο πλαίσιο του Έργου της λειτουργίας **Δικτύου Συνεργασίας μεταξύ εκπροσώπων των Συμβουλίων Ένταξης Μεταναστών σε ευρωπαϊκό επίπεδο**, το οποίο υλοποιήθηκε επιτυχώς από την **Επιστημονική Εταιρεία για την Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη (ΕΠ.Ε.Κ.Σ.Α.)**, την **Αναπτυξιακή Εταιρεία Μηχανογράφησης και Επιχειρησιακών Μονάδων ΟΤΑ του Δήμου Αθηναίων (ΔΑΕΜ Α.Ε.)** και τη **ΔΙΑΣΤΑΣΗ Εκπαιδευτικές & Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Α.Ε.**, ολοκληρώθηκαν πέντε Εργαστήρια Διαβούλευσης - Workshops, στην Καβάλα, Τρίκαλα, Θεσσαλονίκη, Αθήνα και στις Βρυξέλλες.

Τα Εργαστήρια πραγματοποιήθηκαν τις θεματικές που συγκροτούν την ευρύτερη έννοια της κοινωνικής ένταξης και έθεσαν τις προτεραιότητες των πολιτικών άρσης του κοινωνικού αποκλεισμού.

Η **Ana Feder**, εκπρόσωπος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Πόλεων (Eurocities), εστίασε στις κυριότερες δράσεις του φορέα, ενός δικτύου 140 πόλεων στο οποίο μετέχει και η Αθήνα. Στο Eurocities λειτουργούν 6 θεματικά fora και 40 ομάδες εργασίας καλύπτοντας ένα ιδιαίτερα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων. Η συμμετοχή στο Δίκτυο επιτρέπει τη διάχυση της πληροφόρησης και την ανταλλαγή δεδομένων, τη συμμετοχή στην υλοποίηση προγραμμάτων, το lobby προς τους ευρωπαϊκούς θεσμούς και την προώθηση στρατηγικών συνεργασιών. Με τον τρόπο αυτό, αναδεικνύονται οι πολλαπλοί ρόλοι των πόλεων: ως διαμορφωτές πολιτικών, ως εργοδότες, ως πάροχοι υπηρεσιών. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε από την Ana Feder στη **“Χάρτα των Πόλεων”**, μιας συνεργασίας του Eurocities με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με στόχο την προώθηση της εφαρμογής των κοινών βασικών αρχών για την κοινωνική ενσωμάτωση σε τοπικό επίπεδο, καθώς επίσης στο πρόγραμμα **“ImpleMentoring”**, το οποίο εστιάζει στην άρση των εμποδίων κατά την εφαρμογή πολιτικών ένταξης των μεταναστών, μεταθέτοντας το επίκεντρο από την αξιολόγηση από ομοτίμους στην εφαρμογή πολιτικών στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων.

Στο πλαίσιο του προγράμματος **“ImpleMentoring”** η Αθήνα αποτέλεσε μέντορα του Μιλάνου, ενώ το Σεπτέμβριο του 2013 η Βιέννη και το Άμστερνταμ θα αποτελέσουν μέντορες της Αθήνας.

«Στόχος είναι ο εντοπισμός ελλείψεων και η παροχή στήριξης από την πλευρά των δήμων που έχουν αναλάβει το ρόλο του μέντορα» (Ελένη Τσιπούρα, Δήμος Αθηναίων).

«Ο Δήμος Θεσσαλονίκης υλοποιεί ήδη ανάλογες δράσεις, ειδικά στις υποβαθμισμένες γειτονιές του» (Δέσποινα Συρρή, Δήμος Θεσσαλονίκης).

Η **Shannon Pfohman**, εκπρόσωπος του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την καταπολέμηση του ρατσισμού (European Network Against Racism - ENAR), αναφέρθηκε στις κύριες δραστηριότητες του φορέα, ο οποίος λειτουργεί από το 1998, προωθώντας τη συνεργασία μεταξύ ΜΚΟ και ευρωπαϊκών θεσμών για την άμβλυση των φαινομένων ρατσισμού.

Η άσκηση επιρροής στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής ατζέντας, η επαφή με φορείς σε επίπεδο Ε.Ε., η διοργάνωση συνεδρίων, η συγγραφή εκθέσεων και αναφορών, η ανταλλαγή καλών πρακτικών και η επαφή με τα ΜΜΕ συγκαταλέγονται στις βασικές του δράσεις.

Εστιάζοντας στη συμβολή των ΜΜΕ, η Shannon Pfohman, ανέδειξε τη σημασία τους για την αλλαγή των στερεοτύπων, την προώθηση της ισότητας και την πληροφόρηση της κοινής γνώμης αναφορικά με τη συμβολή των υπηκόων τρίτων χωρών στην κοινωνία, ενώ τόνισε την ανάγκη συμμετοχής των ίδιων των μεταναστών σε δράσεις που αφορούν στην ένταξή τους, καθώς και της συνεργασίας μεταξύ φορέων (επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, ΜΚΟ, συνδικάτα, εθνικοί και ευρωπαϊκοί φορείς) για την προώθηση της κοινωνικής υνοχής.

Ο **Mauro Striano** (European Federation of National Organisations working with the Homeless - FEANTSA) παρουσίασε τη δράση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εθνικών Οργανισμών που ασχολούνται με αστέγους, το οποίο αριθμεί 120 μέλη από 30 ευρωπαϊκές χώρες μεταξύ των οποίων και ελληνικές οργανώσεις. Στόχος της FEANTSA είναι η προώθηση μέτρων για την καταπολέμηση του φαινομένου της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, η εκπόνηση μελετών, η ανταλλαγή καλών πρακτικών και η ενημέρωση της κοινής γνώμης για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι άστεγοι. Υπό το πρίσμα αυτό, οι πολιτικές που εξετάζει δεν περιορίζονται μόνο σε ζητήματα στέγασης, αλλά διευρύνονται και στους τομείς της απασχόλησης, της υγείας και κοινωνικής προστασίας.

Όπως προκύπτει από έρευνα της FEANTSA (2012), το αυξανόμενο ποσοστό των μεταναστών που κάνουν χρήση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς αστέγους,

αναδεικνύει τη σημασία της διερεύνησης του ζητήματος της πρόσβασης σε αξιοπρεπή στέγη. Η αστεγοσύνη, μάλιστα, συνιστά απόρροια πολλαπλών παραγόντων που σχετίζονται με την πρόσβαση στην αγορά εργασίας, τις ανεπαρκείς μεταναστευτικές πολιτικές και την εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας.

Η **Virginia Wangare Greiner**, ως εκπρόσωπος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Γυναικών Μεταναστριών (ENoW), αναφέρθηκε στα κυριότερα εμπόδια που αντιμετωπίζουν σε σχέση με την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών: νομικό καθεστώς, ζητήματα εκπαίδευσης και πρόσβασης στην αγορά εργασίας, ζητήματα υγείας, βία γυναικών μεταναστριών, συμμετοχή στη δημόσια και πολιτική ζωή. Στο πλαίσιο αυτό, επεσήμανε την ανάγκη ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των μεταναστευτικών πολιτικών.

Οι εργασίες του Εργαστηρίου ολοκληρώθηκαν με την ανάδειξη της σημασίας της δικτύωσης και της ανταλλαγής καλών πρακτικών από τους συμμετέχοντες και με τη διαπίστωση ότι οι δυσκολίες που ανακύπτουν στην εφαρμογή επιτυχημένων παραδειγμάτων άλλων χωρών στο ελληνικό πλαίσιο, έγκεινται τόσο στο ζήτημα της χρηματοδότησης, όσο και στην απουσία ουσιαστικής πολιτικής βούλησης.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Μοιραζόμαστε την εμπειρία μας...
Καλλιεργούμε το διάλογο,
σχεδιάζουμε πολιτικές

Η ανταλλαγή καλών πρακτικών, μέσω της δημιουργίας και λειτουργίας δικτύων συνεργασίας, αποτελεί σημείο αναφοράς για πολλούς θεσμικούς φορείς, από εθνικές οργανώσεις μέχρι οργανισμούς που ανήκουν στη δημόσια σφαίρα. Συγκεκριμένα, όταν πρόκειται για θέματα τα οποία εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του κάθε κράτους και όχι στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ε.Ε., όπως η περίπτωση της κοινωνικής πολιτικής, η δυνατότητα ανταλλαγής εμπειριών και καλών πρακτικών, ίσως είναι ο μόνος τρόπος για τη διαμόρφωση ευρωπαϊκών πολιτικών.

Με την πάροδο του χρόνου, η FEANTSA (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εθνικών Οργανισμών που ασχολούνται με τους αστέγους) έχει αναπτύξει διάφορα εργαλεία για την ανταλλαγή πρακτικών και τη δημιουργία δικτύων. Μέσω των δικτύων αυτών, είμαστε σε θέση να συνεργαζόμαστε, τόσο με ευρωπαϊκούς όσο και με εθνικούς διαμορφωτές πολιτικών, ερευνητές, εκπροσώπους δήμων, εργαζομένους στον κλάδο της υγείας και κοινωνικούς λειτουργούς. Για να ενεργοποιήσουμε τα μέλη μας, βασιζόμαστε σε ομάδες εργασίας, συμπεριλαμβανομένης και αυτής για τη μετανάστευση. Οι ομάδες εργασίας είναι, ουσιαστικά, τα βασικά πολιτικά μας μέσα, τα οποία μας επιτρέπουν να μοιραζόμαστε πληροφορίες, να σχεδιάζουμε στρατηγικές και να αποφασίζουμε τις προτεραιότητές μας.

Υπό το πρίσμα του υφιστάμενου πολιτικού πλαισίου που αφορά στην ενσωμάτωση των μεταναστών στην Ε.Ε., η δημιουργία ενός δικτύου συνεργασίας, το οποίο θα διευκολύνει την μεταφορά εμπειριών και επιτυχημένων πρακτικών μεταξύ εκπροσώπων των Συμβουλίων Ένταξης Μεταναστών σε τοπικό επίπεδο, Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ) και άλλων εμπλεκόμενων σε θέματα ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών, αποτελεί μία ιδιαίτερα σημαντική και επίκαιρη πρόταση.

Δέσποινα Συρρή, μέλος ΣΕΜ Δήμου Θεσσαλονίκης, SYMBIOSIS

Οκτώ ιστορίες για τον τρόπο με τον οποίο οι μετανάστες βιώνουν την κρίση στην Ελλάδα αποτέλεσαν τη βάση του εργαστηρίου κατάρτισης στη δημοσιογραφία και την ετερότητα για νέους μετανάστες που διοργανώθηκε 14-23 Μαΐου 2012 από την ομάδα της «Συμβίωσης» και το Media Diversity. Οι ιστορίες αυτές μεταδόθηκαν και από τη δημοτική τηλεόραση της Θεσσαλονίκης στις 14 και 16 Ιουνίου με τη συμμετοχή δημοσιογράφων και ακαδημαϊκών σε μια ανοιχτή συζήτηση.

Οι «Φωνές Μεταναστών» είναι μια πρωτοβουλία της οργάνωσης «Συμβίωση» που αποσκοπεί στην καλύτερη κατανόηση της διαδικασίας ένταξης των μεταναστών σε μια εποχή που η κοινωνική συνοχή και οι πολιτικές συμπερίληψης δοκιμάζονται από την οξεία οικονομική, κοινωνική και πολιτική κρίση στην Ελλάδα. Κατά τη διάρκεια του 10ήμερου σεμιναρίου, 8 νέοι έμαθαν πώς να παράγουν τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά προγράμματα ειδήσεων και ιστοριών.

Οι συμμετέχοντες, μετανάστες και δημοσιογράφοι, είχαν την ευκαιρία -μέσω της κατάρτισης- να ανταλλάξουν εμπειρίες, να συνεργαστούν και να αντιληφθούν τον παράγοντα «ποικιλότητα».

Μέσα από τις «Φωνές Μεταναστών», οι υπήκοοι τρίτων χωρών είχαν τη δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με τα θέματα που επηρεάζουν τη ζωή τους και να συμμετάσχουν στο δημόσιο λόγο, θέτοντας σε αμφισβήτηση την ανισορροπία του τρόπου με τον οποίο οι ίδιοι παρουσιάζονται από μεγάλη μερίδα των ΜΜΕ στην Ελλάδα.

Εργαστήριο Διαβούλευσης στη Θεσσαλονίκη (5 Ιουνίου 2013)

«Από την ομάδα του Άρν στη Θεσσαλονίκη μέχρι τα Νησιά Aran στη δυτική ακτή της Ιρλανδίας, το «Ομορφο Παιχνίδι» (όπως λέγεται το ποδόσφαιρο στη διάλεκτο Aka), παίζεται στα γήπεδα και στους δρόμους από αγόρια και κορίτσια όλων των τάξεων, απλά κλωτσώντας ένα σφαιρικό αντικείμενο από το ένα σημείο στο άλλο.

Πριν από χρόνια, έλαβα ένα τηλεφώνημα από το δημοτικό σχολείο της περιοχής μου. Ήταν μια δασκάλα η οποία μου ανέφερε ότι δύο παιδιά είχαν έρθει σε σύγκρουση μεταξύ τους διαταράσσοντας την καθημερινότητα του διαπολιτισμικού σχολείου. Η δασκάλα μου εξήγησε στο τηλέφωνο ότι μία από τις ασκήσεις που έβαζαν στα παιδιά, στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού προγράμματος, ήταν να ζωγραφίζουν τις σημαίες της χώρας καταγωγής τους. Τα δύο παιδιά, ηλικίας 8 ετών, κατέληξαν να στέκονται σε διαφορετικές γωνίες της αίθουσας, αγριοκοιτάζοντας το ένα το άλλο και χρησιμοποιώντας τις κόλλες -στις οποίες είχαν ζωγραφίσει τις σημαίες- σαν ασπίδες. Στο σημείο αυτό, της ζήτησα να μου τις περιγράψει. Κατά την εκτίμησή της τα δύο παιδιά ήταν από την Κίνα, αλλά δεν μπορούσε να ερμηνεύσει γιατί ζωγράρισαν διαφορετικές σημαίες.

Της πρότεινα να πάρει μια μπάλα ποδοσφαίρου από το δωμάτιο με τα παιχνίδια και να την τοποθετήσει στη μέση του δαπέδου, ανάμεσα στα δύο παιδιά. Μετά τη συμβούλευσα να βάλει η ίδια «γκολ» χρησιμοποιώντας δύο σχολικές τσάντες ως τέρματα και να προτρέψει τα παιδιά να παίξουν, ο ένας ως τερματοφύλακας και ο άλλος ως επιθετικός.

Η δασκάλα ακολούθησε τις οδηγίες μου με απορία και, μάλιστα, ανέτρεψε τους ρόλους. Από την άλλη άκρη της γραμμής μπορούσα να ακούσω τις κραυγές των παιδιών στο τηλέφωνο όταν σκόραραν: «Γκολ!» Μέσα σε λίγα λεπτά, οι δύο «εχθροί» είχαν γίνει φίλοι μέσω του ποδοσφαίρου και είχαν πετάξει τις σημαίες τους. Στα σκουπίδια βρέθηκαν οι σημαίες της Μογγολίας και της Κίνας. Τα μικρά παιδιά δε γνώριζαν ότι οι πρόγονοί τους ήταν εκείνοι που ανακάλυψαν το ποδόσφαιρο».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΝΤΑΞΗΣ ΥΠΗΚΩΩΝ
ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η Δράση 4.1/11, Έργο 4.1B/11 «Ανάπτυξη δικτύου συνεργασίας μεταξύ εκπροσώπων των Συμβουλίων Ένταξης Μεταναστών και άλλων παρόμοιων οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε επίπεδο Ε.Ε. και εκπροσώπων οργανώσεων μεταναστών σε ευρωπαϊκό επίπεδο» υλοποιείται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης Υπήκοων Τρίτων Χωρών, Ετήσιο Πρόγραμμα 2011, και συγχρηματοδοτείται κατά 75% από κοινοτικούς και κατά 25% από εθνικούς πόρους.